

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA HSU-a**

Trg sv. Marka 6
10000 Zagreb
Tel: 45 69 467 Fax: 63 03 003
klubhsu@sabor.hr

Zagreb, 28. svibnja 2014.

P.Z.E. br. 544/7

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	28-05-2014	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
	65	
Štampani broj:	Pril.	Vrij.
	—	—

PREDSJEDNIK HRVATSKOG SABORA

PREDMET: Amandmani na Konačni prijedlog obiteljskog zakona (P.Z. E. br. 544)

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora na Konačni prijedlog obiteljskog zakona podnosimo sljedeće

A M A N D M A N E

Amandman na članak 36.

Briše se odredba stavka 4.

Obrazloženje

Nejasno je u spornom stavku 4. što će se dogoditi u slučaju ako ne postoji sporazumni prijedlog. Da li u takvim slučajevima preostaje i nadalje dugotrajni i nepotrební sudski postupak radi utvrđenja bračne stečevine.

Stavkom 4. propisano je ono što se u praksi i bez ovog prijedloga zakonskog rješenja provodi jer su se i do sada bračni partneri, uz suglasnost, mogli upisati kao suvlasnici pa ovakva odredba ne predstavlja posebnu novinu.

Svrishodnije je omogućiti upis vlasništva i na prijedlog jednog bračnog partnera uz predočenje vjenčanog lista, jer ako drugi partner želi oboriti presumpciju vlasništva u 1/2, moguće mu je reagirati u žalbenom postupku.

Amandman na članak 88.

Odredba članka 88. se briše.

Obrazloženje

Djeca u toj dobi nisu dovoljno zrela da bez roditelja odlučuju o (ne)odlasku na operativni zahvat, dijagnostički ili terapijski postupak jer su 14-godišnjaci premladi za samostalno odlučivanje o tako složenim stvarima i kada pogrešna odluka može itekako utjecati na buduće zdravlje djeteta. To bi automatski značilo i mogućnost primjerice odbijanje gipsa nakon prijeloma, što nipošto nije ispravno. Tko liječniku daje pravo da jedino on ocjenjuje zrelost osobe u tim godinama? U tome moraju i trebaju sudjelovati i roditelji. Ova odredba Zakona je nedorečena, nije jasno o kojim se to medicinskim zahvatima radi, tim više što je daljnjim odredbama Zakona skrb o zdravlju djeteta određena temeljnim sadržajem roditeljske skrbi (članak 91. i članak 92. Zakona)

Amandman na članak 185.

Članak 185. mijenja se i glasi:

„Dijete mogu posvojiti bračni drugovi zajednički, jedan bračni drug ako je drugi bračni drug roditelj ili posvojitelj djeteta, jedan bračni drug uz pristanak drugoga bračnog druga, izvanbračni partneri, te osoba koja nije u braku.“

Obrazloženje

Zakonom je predviđena mogućnost da dijete posvoje bračni partneri, jedan od bračnih partnera i osoba koja nije u braku, ali nije predviđeno da dijete mogu posvojiti izvanbračni partneri. Odredba direktno diskriminira izvanbračne partnere po osnovi bračnog statusa i stavlja ih u nejednak položaj, iako se radi o obitelji koju čine dva partnera koji dulje žive u stabilnoj obiteljskoj zajednici, a što propisuje i odredba članka 11. Zakona.

Posvojenje je oblik obiteljske skrbi o djetetu i zasniva se uvažavajući dobrobit djeteta. Ako je za djetetovu dobrobit da ga posvoje izvanbračni partneri, nema opravdanja da im se to pravo uskrati samo radi forme obiteljske zajednice u kojoj žive jer se i u izvanbračnim zajednicama sadržajno radi o obiteljskoj zajednici u istoj mjeri u kojoj je to i brak.

Neosporno je pravo djeteta da živi u obitelji bez obzira na formu takve obitelji.

Nedopuštajući izvanbračnim partnerima pravo na posvojenje, logično je pitanje, zašto je to pravo dao pojedincu. Ako je odredbom članka 11. Zakona određeno je da se njegove odredbe primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu koja traje najmanje tri godine, a kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete ili ako je nastavljena sklapanjem braka, i ako postupak zasnivanja posvojenja po službenoj dužnosti provodi Centar za socijalnu skrb po pravilima upravnog postupka, i ako stručni djelatnici utvrđuju podobnost posvojitelja, nema zapreke da se ne ispituju i utvrde sve okolnosti i činjenice od značaja za zasnivanje posvojenja od strane izvanbračnih partnera.

Amandman na članak 260.

Briše se odredba stavka 2.

Obrazloženje

U stavku 1. članka 260. propisano je da samo sud može po prijedlogu štíćenika ili skrbnika, u posebnom postupku donijeti rješenje o štíćenikovu: prekidu trudnoće, sterilizaciji, doniranju tkiva i organa, sudjelovanju u biomedicinskim istraživanjima, mjerama za održavanje na životu.

Stavkom 2. odobrenje suda nije potrebno ako je štíćenik u vrijeme dok je bio poslovno sposoban sastavio javnobilježničku ispravu u kojoj odlučuje o stvarima iz stavka 1. ovog članka.

Zakonodavac ne uvažava mogućnost promijenjenih okolnosti, odnosno, mogućnost da su se od davanja izjave do dana kad stupa na snagu takva izjava, okolnosti mogle bitno promijeniti i da je davatelj izjave za njih znao, ne bi moguće niti davao takvu izjavu. Zakonodavac ne uvažava niti mogućnost da je davatelj izjave promijenio svoj stav. Ovakva odredba koja dozvoljava da se o mjerama za održavanje na životu donose odluke bez odobrenja suda ili suglasnosti Centra za socijalnu skrb, odnosno, bilo kakve kontrole, uvodi mogućnost uvođenja eutanazije u hrvatsko zakonodavstvo nad osobama lišenim poslovne sposobnosti, a postoji opasnost i da osobe lišene poslovne sposobnosti postanu pokusni kunići u biomedicinskim istraživanjima.

Amandman na članak 417.

Članak se mijenja i glasi:

„(1) U postupcima u kojima se odlučuje o ostvarivanju osobnih odnosa djeteta s roditeljem, sud je dužan:

1. upozoriti roditelje da je ostvarivanje osobnih odnosa djeteta s roditeljem od posebne važnosti za djetetovu dobrobit,
 2. poticati roditelje na postizanje sporazuma i sudjelovanje u postupku obiteljske medijacije, osim u slučajevima obiteljskog nasilja
 3. ako izostane sporazum iz točke 2. ovoga stavka, voditi računa da mjesto na kojem će se ostvarivati osobni odnosi s djetetom bude neutralno i prikladno za dijete, uzimajući u obzir istodobno stvarne prostorne i vremenske mogućnosti roditelja koji ima pravo na ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom.
- (2) Odluka suda mora sadržati detaljne podatke o načinu, vremenu i mjestu preuzimanja, odnosno povratka djeteta."

Obrazloženje

Odredbom st.1. t.2 je propisana dužnost suda da potiče roditelje na sudjelovanja u postupku obiteljske medijacije i postizanju sporazuma i u slučajevima partnerskog nasilja, što je u proturječju sa drugim odredbama prijedloga zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku pa su amandmanom dodane riječi: „osim u slučajevima obiteljskog nasilja“ .

Amandmanom se predlaže brisanje odredbe sadržane u st.3. Odredba je posve neprimjerena obiteljsko pravnim situacijama i nije joj mjesto u obiteljskom zakonu. Nepoštivanje sudskih odluka predstavlja kazneno djelo i podliježe kaznenoj odgovornosti. Uz navedeno, nepoštivanje obveze ostvarivanja osobnih odnosa sa djetetom može predstavljati psihičko nasilje i podlijezati primjeni Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, a propisivanje novčanih kazni te kazne zatvora nije primjeren pristup osjetljivoj obiteljskoj problematici. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji kao niti Kazneni zakon u odnosu na kaznena djela počinjena u odnosu na člana obitelji ne sadrže tako visoke kazne kao što se predlažu ovim zakonom. Primjerice, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji za tjelesno nasilje, tjelesno kažnjavanje, psihičko nasilje, spolno nasilje i dr. propisuje zatvorsku kaznu do 90 dana i bitno manje novčane kazne.

U praksi počinitelji nasilja često vrše manipulaciju institucijama i tvrde da im se ne dozvoljava da vide dijete, te da bivši partneri manipuliraju djecom kada djeca odbijaju kontakt. Radi se o osobama koje ne dolaze na sudski određene kontakte, a u isto vrijeme pokreću ovršne postupke radi predaje djeteta i podnose kaznene i prekršajne prijave. Potrebno je vrijeme dok sudovi ne otkriju da se radi o manipulaciji, a ovakvim zakonskim rješenjem tijekom tog vremena će materijalno, a možda i zatvorom biti kažnjen drugi partner – u devedeset posto slučajeva – žena. Zašto nisu iste kazne propisane za neplaćanje uzdržavanja ili onim roditeljima koji redovito ne ostvaruju kontakte sa svojom djecom?

Amandman na članak 418.

Članak 418. st.1. mijenja se i glasi:

„1) Sud može u postupku radi ostvarivanja osobnih odnosa djeteta s roditeljem odrediti jednu ili više mjera kojima se osigurava provedba odluke ako se pretpostavlja da bi roditelj s kojim dijete stanuje odbijao postupati u skladu s odlukom o ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom, i to:

1. odrediti osobu koja će pomagati pri provedbi odluke ili sporazuma o ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom.
2. organizirati školu za roditelje ili na drugi način podupirati roditelje i dijete za ostvarivanje osobnih odnosa.“

Obrazloženje

Odredba sadržana u brisanoj točki 2. stavka 1. prema kojoj bi sud odredio obvezu polaganja jamstva u novcu od strane roditelja kod kojeg dijete stanuje je potpuno neprikladna za obiteljsko pravnu problematiku i predstavlja pogrešan pristup obiteljsko-pravnoj problematici i dodatno ju traumatizira.

U većini slučajeva odnosi se i pogađa žene pa se u konkretnom slučaju radi o posrednoj diskriminaciji.

U ime Kluba

Ljiljana Cvjetović
Cvjetović